

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. (Učiteljska konferenca.)
Konec. — V nemščini učni uspehi niso bili slabi. Gledé učnega jezika pri nemščini bi bilo treba opomniti, da naj se prične učiteljstvo posluževati nemščine prej ko mogoče. Nemščina je važen predmet osobito za one učence, kateri se podajo na srednje šole. Res je, da nima ljudska šola pravo za pravo namena pripravljati otroke za srednje šole; vendar se pa navadno sodijo ljudske šole po tem, kako napravljajo učenci vsprejemne izpite za srednje šole in zato se je treba ozirati tudi na te. Pri nemščini je osobito gojiti diktando in analizo. Prava Ahilejeva peta pri nemškem pravopisu je črka s (ss in ojstri fs).

Računski uspehi so bili povsem prav dobri. V nekaterih privatnih razredih učenci niso znali poševanke. Tudi meterske mere niso znale tu in tam učenke. G. nadzornik priporoča, da se otrokom že v prvih razredih razloži, kaj pomenijo besede deka, hekto, kilo itd.

V pisanji so uspehi jako različni; poleg prav dobrih našli so se tudi manj dobri. Nekateri pišejo jako poševno, drugi zopet pokončno. G. nadzornik se čudi, da se več učiteljev ne poslužuje pokončne pisave, pripisuje pa to nepripravnim klopem.

Uspehi v realijah so taki kakor lani. Taisti se niso poslabšali, a metoda se pa tudi ni zboljšala. Po nekaterih razredih se še vedno zahteva od učencev, da se morajo iz glave naučiti dotična berila. S tem se gospod nadzornik ne strinja. Gledati je pri tem pouku bolj na razum. Učenec naj se vsposobi, da more popisati predmet po naravi ali po podobi ter da more navesti znake, po katerih se ta loči od drugih njemu podobnih. Učencem naj se poda več, kakor je v šolskih knjigah; učitelj ne bodi navezan preveč na te. Da je pa to mogoče, treba se je pripraviti na ta pouk. V podporo nam lahko služijo Erjavčeve knjige prirodopisne vsebine, Staretova zgodovina itd. Pouk v zemljepisji je premalo sistematičen. Pri popisu dežel naj se od meje preide na velikost, od velikosti na gorovje, od gorovja na vodovje, potem na podnebje, na pridelke, na prirodine, potem šele na prebivalstvo in na topografijo. Pri zgodovinskem pouku se premalo ozira na domačo zgodovino ter na naše slavne može.

V nekaterih razredih se je pričelo letos risanje brez stigem in to s prav dobrim uspehom. Vendar pa g. nadzornik z risanjem ni povsem zadovoljen.

Tretja točka dnevnega reda je bilo predavanje g. prof. Orožna: «Domoznanstvo v ljudski šoli s posebnim ozirom na razumevanje zemljevidov».

Gospod profesor kazal nam je, kako bi se dali razjasniti glavni pojmi zemljepisja v dveh izletih na grad, govoril je o znanjšani meri, o risanjih črtežev in zemljevidov, o napravi majhnega reliefa ljubljanskega gradu itd. Svoje predavanje, katero bode g.

profesor — kakor upamo — gotovo objavil v «Uč. Tov.», napravil je posebno zanimivo s tem, da je med taistim kazal članom konferencije dejanski predmete, o katerih je govoril. Konferencija je vzela z odobravanjem ta referat na znanje, za katerega se je g. nadzornik še posebej referentu zahvalil.

Zatem predaval je g. mestni učitelj Razinger o risanjih v ljudski šoli. Taisti navedel je vse postavne določbe, katere se tičejo tega predmeta, govoril o risarskih predlogah, izmed katerih je priporočal Grandauerjeve, Hertljeve ter Effenbergerjeve ter slednjič omenil Grandauerjevega navoda o risanjih, kateri obseže vse, kar je treba učitelju vedeti o postopanju v tem predmetu.

Ker se po sklepu referata nihče ne oglasi k besedi, poprimo taisto g. nadzornik sam. On opomni, da Effenbergerjeve predloge še ni odobrilo vis. ministerstvo za uk in bogočastje ter se torej v šolah ne smejo še rabiti. Na to dostavi še nekaj opazk o risanjih. Postavna določba o risanjih zahteva, da nastane vsaka risba pred očmi učencev. Zoper to določbo se mnogokrat greši. V višjih razredih se pogreša risanje po diktatu in pa risanje na pamet. V nekaterih razredih risalo se je z rdečo tinto naravnost na papir, brez svinčnika. To je igrača ter je obsojati. Še v realki rišejo najprvo s svinčnikom in potem šele prevlečejo risho z rdečo tinto. Sklepaje svoje dodatke se g. nadzornik tudi temu g. referentu zahvali na njegovem trudu.

Učne knjige ostanejo večinoma iste, kakor dosedaj. Le v tretjem razredu večrazrednih ljudskih šol se uvede Praprotnik-Razinger-Žumer: «Prva nemška slovnica in berilo». Razven te spremembe bi bilo še opomniti, da se uvede v 8. razredu deklishe šole pri sv. Jakobu zgodovina od Gindelija in živalstvo od Pokornija. G. nadzornik pri tem opazi, da se bodeta te knjigi dali nadomestiti s slovenskima, ko bode od vis. ministerstva za uk in bogočastje potrjena Vrhovčeva zgodovina, Orožnov zemljepis in Hubadov prirodopis, kar se bode v kratkem zgodilo. — Druge spremembe, katerih je še nekaj so bolj neznatne.

Naslednja točka dnevnega reda je bilo poročilo knjižničnega odbora o stanji in računu okrajne učiteljske knjižnice. O tem poročal je g. Fr. Kokalj. Izposodilo se je 11 osebam 70 knjig. V knjižničnem odboru so bili Belé, Kokalj in Žumer. Nakupilo se je deset knjig, daroval pa je knjižnici g. Kokalj dve knjigi, g. Stegnar pa sedem letnikov «Učit. Tov.» V nakup so se nasvetovali Levstikovi zbrani spisi, Satzer, das I., II., III., IV., V. Schuljahr in pa njegova «Spezielle Methodik». Knjižnica šteje 714 knjig. 102 zvezka, 1 podobje, 5 zemljekazov. Dohodkov je bilo 49 glđ. 31 kr., stroškov 22 glđ. 12 kr., ostanka torej 19 glđ. 97 kr. Na predlog g. Grkmana se voli stari odbor. V stalni odbor bili so voljeni gg.: Žumer

(37 glasov), Raktelj (36), Tomšič (23) in po ožji volitvi g. Orožen.

Samostalna predloga stavila sta se dva. Prvi (g. Žumer) predlaga, da se vis. deželni šolski svet naprosi, taisti naj blagovoli pri vis. ministerstvu posredovati, da se učiteljstvu dovolijo od državnih in drugih železnice one ugodnosti in prednosti, katere imajo drugi uradniki. V javne mestne šole hodi 400 otrok, katerih očetje so nastavljeni na železnici.

Drugi predlog (g. Belé) pa nasvetuje, da se prihodnje leto slavi 300letnica zmagé kristijanov nad Turkom v slavni bitki pri Sisku. V to svrhu naj se napravi šolska veselica za vso mestno šolsko mladino v velikem stilu. Za to bodi prihodnje leto dne 21., 22. in 23. rožnika prosto. Oba predloga se vsprejmeta.

Slednjič g. nadzornik zaključí zborovanje pozivljajoč zbrano učiteljstvo, da zakliče trikratno slavo presvitlemu cesarju, kar se z navdušenjem zgodi. G. šolski svetnik Hrovath zahvali se še g. nadzorniku na izvrstnem vodstvu konferencije, s čimur je bila taista končana.

J. Likar.

Iz Ljubljane. (Abiturijentska veselica.)

— Konec. — Prav zato, ker smo se začeli učitelji zavedati svojega poklica, prav zato smo postali važen faktor, s kojim so primorane posamezne stranke računati. Po tej poti moramo braniti svoj stan in ugled z uma svitlim mečem. Prvi, ki se je s tem orožjem potezal za čast in ugled našega stanu, je bil mnogozaslужni ravnatelj v p. g. Andrej Praprotnik. V prejšnji dobi, ko je učiteljska zavednost še dremala, ali boljše rečeno spala, je bil naš starosta še osamljen na tem bojnem polju; v novejši dobi pridružil se mu je pa sotrudnik za sotrudnikom in danes nas je že precej velika «četa», ki se kakor jeden mož potezamo za ugled stanu ter odganjamo svoje napadovalec. Danes smo, hvala Bogu, že celo tako daleč napredovali, da se ne zavedamo jedino le skušeni učitelji svojega poklica, ampak ta zavednost okorenila se je tudi že celo med učiteljske abiturijente. Ta dokaz nam daje prva abiturijentska veselica, ki so jo priredili abiturijente slovenskih in hrvatskih učiteljskih v četrtek dne 4. mal. srpana na korist «Družbi sv. Cirila in Metoda» in «Narodni šoli». Pokazala je ta veselica, kako so navdušeni naši najmlajši tovariši za lepe idejale, koje bodo pozneje presajali v praktično življenje in narod, čegar učitelji se razgrevajo za vzvišene ideje v denšnjem času, ta narod sme upati v to, da je tudi njemu sojena boljša bodočnost. Duša temu večeru je pa bil abiturijent g. E. Gangl, ki je s svojimi pesniškimi proizvodi, ki jih je navlašč za ta večer zložil, pokazal, kako mu srce gori za učiteljski stan in za narod slovenski, kojega otroke bode poučeval in vzgojeval. Narodno občinstvo ljubljansko je pa tudi pokazalo ta večer, da goji žive simpatije vrlim mladeničem, ki so si izbrali težavno a tudi lepi in častni poklic biti

učitelji preprostemu narodu. Obsežni in zanimivi vspeh izvajal se je nad vse lepo in občinstvo je pokazalo svojo zadovoljnost z živahnim odobravanjem in ploskanjem. Petje je vodil prav korektno abit. g. Javoršek, ki je pokazal v tej stroki mnogo nadarjenosti. Vsa veselica je delala čast gg. abiturijentom in moramo jim na moralničnem in gmotnem uspehu iz dna srca čestitati, želeč jim, da si ohranijo vse lepe idejale za ugled učiteljskega stanu in napredek slovenskega naroda.

Iz Ljubljane. (Česki tovariši v Ljubljani.)

Dne 24. vel. srpana je prišlo v Ljubljano blizo sto českih učiteljev. Na kolodvoru jih je pričakovalo mnogo učiteljev iz Ljubljane in z dežele ter polno narodnega občinstva ljubljanskega, ki je pozdravilo z burnimi živio- in na zdar-klici doše slovanske brate. V imenu slovenskega učiteljstva je pozdravil goste s toplimi besedami predsednik «Slovenskega učiteljskega društva» g. nadučitelj in c. kr. okrajni šolski nadzornik A. Žumer, na kar se je zahvalil v jedrnatem govoru v imenu Čehov g. Jožef Šimon, kapelan iz Dobřikovice pri Pragi. Pevsko društvo «Ljubljana» je zapelo pesem «Lepa naša domovina», na kar so Čehi odzdravljali z na zdar-klici. Potem so se odpeljali v pripravljenih vozovih v étalnico, kjer so se jim odkazala stanovanja.

Zvečer je bil na Ferlinčevem vrtu prosti zabavni večer na čast českim gostom, ki se je razvil prav krasno in je vladala splošna navdušenost. Goste so zabavali Sokolski tamburaši, slavni ljubljanski kvartet in operni pevec g. Noll. Da tudi navdušenih napitnic ni manjkalo, umevno je samo ob sebi. Šele pozno v noč smo se ločili. A v jutro se je zbralo kmalo po sedmi uri mnogo českih gostov in domačinov k skupnemu izletu čez Rožnik na Česki vrh, kjer je goste s prav toplimi besedami pozdravil g. Fr. Drenik. Vsi so bili navdušeni nad naravno lepoto naše slovenske dežele, katero so občudovali. Nazaj grede so se pomudili v deželnem muzeji «Rudolfinum», kjer jim je g. Ferdo Schulz z veliko prijaznostjo prav temeljito razlagal razstavljene stvari. Popoldne so šli skupno na Grad in si ogledali divno našo okolico. Potem smo jih peljali v novo deželno gledališče. Zvečer pa je bil koncert, kateri so priredila narodna društva ljubljanska (na čelu jim «Slov. ucit. društvo») na čast českim gostom na Virantovem vrtu. Že pred osmo uro je bil prostorni vrt tako natlačeno poln (bilo nas je čez dva tisoč) odličnega narodnega občinstva, da pozneje došli niti niso mogli več dobiti prostora in so morali oditi. Vojska godba je svirala prav mnogo slovanskih komadov in kakor ta, tako je tudi pevsko društvo «Ljubljana» najlepše izvršilo svoj program ter pokazalo, da prav lepo napreduje. Bil je to res krasen večer in Čehi so bili vsi preseenečeni. G. nadučitelj Skala iz Prage se je zahvalil v imenu gostov za bratovski vsprejem, izborni govornik in pesnik g. J. Šimon pa je v navdušenem

govoru se postavljali povdarjajoč, kako veseli Čehe, videti, da je slovenski narod vrl brat in družnik narodu češkemu, ker oba se borita jednako za svojo narodno samostalnost. Takoj na to (po jednajsti uri) se vlije gost dež in občinstvo se je moralo umakniti pod streho, a govoriti ni bilo moči nadalje in marsiktera lepa beseda je morala izostati. Navzlic temu pa se je slavnostni večer dovršil prav sijajno in mili naši gostje so imeli priliko videti, kako je slovenski narod navdušen za nje.

Drugo jutro so se odpeljali češki gostje na Bled in potem domu. Mnogo narodnega občinstva in učiteljstva se je zbralo na kolodvoru, da so še jedenkrat zaklicali dragim gostom prisrčen Na zdar! in Na svidenje!

Iz postojnskega okraja. Naš okraj je štel v preteklem letu 36 organiziranih šol, 6749 za šolo godnih, 4776 vsakdanjo, 1089 ponavljalno šolo obiskujočih otrok. Iz tega razvidimo, da od šolagodnih otrok 884 ni obiskovalo ljudske šole in sicer radi prevelike oddaljenosti 186, dalje radi telesnih ali dušnih lib 58; v starosti od 6—8. leta je bilo šolskega obiskovanja začasno oproščenih 356; zasebno doma se jih je poučevalo 7, srednjo šolo jih je obiskovalo 29, privatno šolo 155 in zasilno šolo 92.

Proti lanskem letu se je število šolagodnih otrok pomnožilo za 734 in število javne ljudske šole obiskujočih za 883.

Šolski okraj ima 4 štirirazrednice, 1 trirazrednico, 7 dvorazrednic, 24 jednorazrednic; dalje 1 zasobno trirazredno dekliško šolo pri šolskih sestrah v Trnovem, katera se letos razširi v štirirazrednico in 1 šolo za silo v Harijah; skupaj torej 38 ljudskih šol.

V 11 šolah je bil pouk celodnevni, v 1 deloma celodnevni, deloma poldnevni in v ostalih poldnevni.

Oziraje se na lego posameznih krajev treba bode napraviti še mnogo samostojnih šol, tako v Harijah, Bukovji, Juršicah, Palčji, na Koku, v Šmihelu pri Predjani (Luegg), na Kalu, Erzelji, potem ekskurzno šolo v Ležedah; dalje bode s časoma razširiti šole v Št. Petru, Košani in Slavini v trirazrednice, v Nadanjem selu, Zagorji, Trnji in na Premu v dvorazrednice. Da bi le ljudstvo tako ubogo ne bilo!

Šolski pouk je oskrbovalo 12 nadučiteljev, 31 stalnih in 3 začasni učitelji, 11 stalnih in 3 začasne učiteljice, 3 privatne učiteljice reda šolskih sester »de notre dame« in 1 učitelj za silo, skupaj 64 učnih močij. Izmed teh je imelo spričevalo usposobljenosti 57. Na jedno učno moč je pripadalo 78 učencev vsakdanje šole. Šolska hoja je bila manj povoljna nego druga leta. V zimskem času je bilo radi velikih zametov in silne burje izvanredno veliko zamud, kar je uspešen pouk jako oviralo. Na pomlad razsajale so epidemične ošpice in škardatinka, vsled česar se je moral na mnogih šolah pouk za dlje časa ustaviti. Vsled vednega deževja zadnje dni meseca sušca, mal. travna in v prvi polovici meseca vel. travna je za-

ostalo poljsko delo; ko se je potem vzvremenilo, vporabljali so se šolski otroci močno pri delu, kar je zopet oviralo uspešno delovanje v šoli.

V ženskih ročnih delih je poučevalo 13 izprašanih in 12 neizprašanih učiteljic.

Novo šolsko poslopje se je sezidalo na Dolenjem Zemonu. Zidati nova šolska poslopja bode pa še treba v Postojini, Vrenah in na Razdrtem. Z.

Iz Kranja. (Konec.) V okrajni knjižnici za kranjski šolski okraj prirasle so od meseca listopada leta 1889. do konca l. 1891. nastopnje knjige:

V V. oddelku: Tek. št. 322. Godec. Poleg narodne pravljice o vrbskem jezeru spisal A. Funtek. Ljubljana, 1889. Cena 1:30 gld. 323. Narodne pesmi koroških Slovencev. Zbral in na svitlo dal I. Scheinigg, c. kr. gimnazijalni profesor. Ljubljana, 1889. 1:75 gld. 324. Koledar družbe sv. Mohorja za navadno leto 1890. 325. Življenje preblažene Device in Matere Marije in njenega ženina sv. Jožefa. VIII. sn., izdala Dr. sv. Mohorja. 326. Slovenske Večernice, 43. zv., izd. Dr. sv. Mohorja. 327. Življenje našega Gospoda Jezusa Kristusa. Sp. I. Skuhala, izd. Dr. sv. Mohorja, 1889. 328. Fizika ali nauk o privedi s posebnim ozrom na potrebe kmetskega stanu. 329. A. M. Slomška Pastirski listi. Zbral in uredil M. Lendovšek, izd. Dr. sv. Mohorja 1890. 330. Jurčičevih zbranih spisov 8. zvezek. Ljubljana, 1889. 1:05 gld. 331. Grillparzers sämtliche Werke (neueste Ausgabe) Band 1—12. 332. Letopis Matice Sl. za l. 1889. 333. Dušeslovje. Napredujočim Slovincem napisal dr. F. Lampe, izd. Matica Sl., I. zv. 334. Zab. knjižnica. Na svetlo dala Matica Sl., V. zv.: Erjavčevi zbrani spisi, II. del 1889. 335. Jurčičevih zbranih spisov 9. zvezek 1 gld. 336. Ljubljanski Zvon za l. 1890. 4:60 gld. 337. Uč. Tovariš za l. 1890. 338. Vrtec za l. 1890. 339. Laib. Schulzeitung za l. 1890. 340. Cerkveni Glasb. z muzikalno prilogo za l. 1890. 341. Popotnik za l. 1890. 342. Letopis Mat. Slov. za l. 1890. 343. Ped. Letnik za l. 1890. Izd. Ped. dr. v Krškem. 344. Volksschulgesetz. Die Reichs- und Landesgesetze mit den einschlägigen Ministerial-Verordnungen und Erlässen, zusammengestellt von Dr. Burchkardt. I. Abth. 345. Volksschulgesetz. II. Abth. 347. And. baron Winkler, dež. predsednik kranjski, sp. I. Lavrenčič. 347. Brockhaus Conversationslexikon, 13. (neueste) Aufl. in 16 Bänden und ein Supplement, Leipzig, F. A. Brockhaus 1885—87. 347—362. Band 1—XVI. à 50 gld. 363. Brockhaus Supplement-Band A—Z. 1887. 364. Življenje Marije, matere Božje, 9. zv. 365. Ljubljanski Zvon za l. 1891. 366. Vrtec za l. 1891. 367. Popotnik za l. 1891. 368. Laib. Schulzeitung za l. 1891. 369. Uč. Tovariš za l. 1891. 370—381. Schiller's sämtliche Werke in 12 Bänden. 382. Koledar Družbe sv. Mohorja za prestopno leto 1892. 383. Življenje preblažene Device in Matere Marije in sv. Jožefa, izdala Dr. sv. Mohorja 1891. 384. Slovenske Večernice, 45. zv. 385. Gospod, teči mi poingat! 385. Fizika ali

nauk o prirodi. 387. Zabavna knjižnica. Zal. Mat. Sl. VI. zv. Pegam in Lambergar. 388. Letopis Matice Sl. za l. 1891. 389. Od pluga do krone. Sp. J. Bedének.

M. K.

Iz litjskega okraja, meseca malega srpana. (Okrajna učiteljska konferencija.) Učiteljstvo tega okraja je imelo svojo uradno letno konferencijo v polnem številu pod predsedništvom okrajnega šolskega nadzornika g. J. Bezlaja dne 4. mal. srpana v litjskem šolskem poslopju. G. c. kr. okrajni šolski nadzornik otvori konferencijo točno ob 9. uri ter vse navzočne prisrčno nazdravi. Na to imenuje svojim namestnikom g. nadučitelja J. Pihaka iz Toplice pri Zagorji. Zapisnikarjema se izvolita po vskliku gg.: F. Lužar, učitelj pri sv. Lambertu in K. Matajtec, učitelj v Šmartnem pri Litiji. — Zborovanje je počastil s svojo navzočnostjo bl. g. okrajni glavar M. Grill, katerega g. nadzornik v imeni vsega učiteljstva srčno pozdravi.

Poročilo šolskega nadzornika o šolah našega šolskega okraja se je glasilo blizu tako-le: Šolsko obiskovanje se je po večem izboljšalo; uspehi so bili od minulega leta mnogo boljši; statistični izkazi so tu in tam še bili malo pomanjkljivi. G. nadzornik je na kratko pokazal kako na vsi učitelji-voditelji taiste izdelujejo. V obče so pa vsi učitelji storili svojo dolžnost ter so s tem tudi pokazali, da jim je na srcu napredek ljudskega šolstva. Manj pohvalno se je g. nadzornik izrazil o šolskih vrtilih in ženskih ročnih delih. Vsi predmeti naj se poučujejo natanko po urniku. Ako je učitelj nevesč petja, naj med tistim časom otroke uči narodne pesmi deklamirati; cesarsko pesem moramo vsi znati lepo na pamet povedati. Učitelj naj se vestno pripravlja za vsako uro; velike važnosti za nadaljno naobraževanje je pa marljivo čitanje knjig iz okrajne učiteljske knjižnice. Vedenje učiteljskega osebja (izvemši jedne) bilo je povsem dostojno. G. nadzornik tudi prebere nekatere uradne dopise.

V nadaljni razpravi se priporočajo obrtne nadaljevalne šole, posebej pa višja obrtna šola v Gradci. Obrtne nadaljevalne šole bi bile na mestu n. pr. v Litiji, Zagorji itd. Učitelj naj učencem z ozirom na njih zmožnosti svetuje, kakošno rokodelstvo naj si izberó. Vloge na c. kr. okrajni šolski svet učitelji le potem šolskega voditeljstva pošiljati. V šoli naj učitelji in učenci govore pravilni jezik. Želeli je, da je obravnava berilnih sestavkov bolj temeljita. Na kupčijsko spisje se še vedno premalo gleda. Na skupni pouk naj se obrača večja pozornost. Za učenje nemškega jezika se priporočajo vaje v prestavah in v govorjenju. Pismeno številjenje je bilo večinoma dobro. G. nadzornik pojasni, kako naj se v ljudski šoli obravnavajo računi z navadnimi ulomki. Merstveno ob-

likoslovje se posebno priporoča za dečke. Pri lepopisji naj se predpisi vedno menjavajo; oblike črk naj se ravnajo po onih, ki so v «abecedniku»; na večrazrednicah naj se rabijo jednake oblike po vseh razredih. (Dalje prih.)

Iz radovljskega okraja. (Okrajna učiteljska konferencija.) Učiteljstvo slovenskih šol tega okraja je zborovalo dne 3. vel. srpana v Begunjah. Zborovanja se je vdeležilo vse učiteljsko osebje razven 3 gg. učiteljev duhovskega stann. G. c. kr. okrajni šolski nadzornik prof. Fr. Levec otvori zborovanje točno ob 9. uri s prijaznim nagovorom in pozdravom. Zborovanje sta s svojo navzočnostjo počastila tudi gg. okrajni glavar vitez Kaltenegger in c. kr. okrajni šolski nadzornik za nemško šolo v Beli Peči, prof. Wallner.

G. predsednik Levec voli si potem namestnikom g. nadučitelja Kovšco, a učiteljstvo za perovodji g. Korošca in gdč. Wurnerjevo.

Ko g. nadzornik prečita in razjasni nekatere važnejše, v teku tega šolskega leta izdane razpise šolskih oblastev, prestopi k svojemu poročilu o stanju ljudskega šolstva v tem okraji. Rekel je, da je do zborovanja nadzoroval 16 šol z 21 razredi in pri tem nadzorovanji zapazil mnogo reči, s katerimi je popolnoma zadovoljen, a našel pa je tudi nekatere, s kojimi se ne more ujemati. Med drugim je rekel, da se pri začetnikih vaje s podvojenima soglasnikoma prepovršno goje in prehitro preidejo, kar potem učencem pri branji poznejih vaj težavo dela; v višjih oddelkih in razredih goji se lepo in estetično branje premalo, kakor se tudi premalo pazi na ločila, učenci beró vse premehanično. Priporočal je tudi, da se učenci primernih vaj in pesmic bolj na pamet učijo. Nazorni nauk je zelo zanemarjen in pomanjkljiv, a to je pripisovati pomanjkljivosti potrebnih učil; sploh pa se vender temu pouku premalo važnosti pripisuje.

Slovnica naj se uči bolj praktično nego teoretično, pri računstvu pa naj se gleda bolj na metrično mero in na to, da jo učenci razumejo.

S potrebnimi učili so sploh vse šole slabo oskrbljene, a zapazilo se je, da se tudi z učili, katere že šola ima, ne ravna vselej tako, kakor bi se imelo, ampak se pazi premalo na nje. Učila se morajo vedno dobro hraniti, male poškodbe na njih naj učitelj kolikor moč sam popravi, kajti za vse poškodbe je on sam odgovoren.

Gledé uradnih spisov je zadovoljen, želi pa vender, da se v prihodnje spisuje šolska kronika po šolskem, ne pa po solarnem letu, da se spisi, šolskim oblastvom poslani, vselej v prepisu doma hranijo in konec leta v fascikel z uradnimi spisi povežejo.

(Konec prih.)

